

Promemoria

Näringsdepartementet
Avdelningen för hållbar tillväxt
Enheten för digitalisering

Kompletterande bestämmelser till
EU:s förordning om gränsöverskridande
paketleveranstjänster

N2018/03899/D

Juni 2018

Innehållsförteckning

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	3
2	Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster	4
3	Ärendet	6
4	EU:s förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster	6
5	Paketmarknaden i Sverige	9
6	Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen	11
6.1	En ny lag införs	11
6.2	Kompletterande informationskrav får meddelas vid behov	12
6.3	En generell anmälningsskyldighet införs	12
6.4	En nationell tillsynsmyndighet	15
6.5	Sanktioner	16
6.6	Överklagande	19
7	Avgifter	20
8	Ikraftträdande	21
9	Konsekvenser	21
10	Författningskommentar	24
Bilaga	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 av den 18 april 2018 om gränsöverskridande paketleveranstjänster	28

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian lämnas förslag till de lagstiftningsåtgärder som behövs för att komplettera Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 av den 18 april 2018 om gränsöverskridande paketleveranstjänster.

En ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster föreslås. I lagen föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter dels om kompletterande informationskrav för tillhandahållare av paketleveranstjänster, dels om ett avgiftsuttag för den som berörs av tillsynsverksamheten enligt EU-förordningen. Vidare föreslås bestämmelser om anmälan, tillsyn och sanktioner samt överklagande.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 15 maj 2019.

2 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 av den 18 april 2018 om gränsöverskridande paketleveranstjänster (EU-förordningen).

Termer och uttryck i lagen har samma betydelse som i EU-förordningen.

Informationskrav för tillhandahållare av paketleveranstjänster

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om informationskrav för tillhandahållare av paketleveranstjänster i enlighet med artikel 4.5 i EU-förordningen.

Anmälan

3 § En tillhandahållare av paketleveranstjänster ska anmäla sin verksamhet till den nationella tillsynsmyndigheten.

Nationell tillsynsmyndighet

4 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara nationell tillsynsmyndighet enligt EU-förordningen.

Tillsyn och sanktioner

5 § Den nationella tillsynsmyndigheten ska utöva tillsyn över

1. att tillhandahållare av paketleveranstjänster fullgör sina skyldigheter enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen och rättsakter som har meddelats med stöd av de artiklarna, och
2. efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

6 § Den nationella tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Den nationella tillsynsmyndigheten har rätt att få verkställighet hos Kronofogdemyndigheten för tillsyn enligt första stycket.

7 § Den nationella tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för efterlevnaden av

1. artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen och rättsakter som har meddelats med stöd av de artiklarna, och

2. denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Förelägganden får förenas med vite.

Den nationella tillsynsmyndigheten får bestämma att beslut enligt första stycket ska gälla omedelbart.

8 § Om en näringsidkare inte tillhandahåller information till konsumenter i enlighet med artikel 7 i EU-förordningen ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

Avgifter

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som omfattas av skyldigheterna enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen ska betala avgift för den nationella tillsynsmyndighetens verksamhet enligt denna lag.

Överklagande

10 § Den nationella tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 15 maj 2019.

3 Ärendet

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 av den 18 april 2018 om gränsöverskridande paketleveranstjänster, nedan benämnd EU-förordningen, trädde i kraft den 22 maj 2018. Förordningen tillämpas från ikraftträdandet med undantag för bestämmelsen om sanktioner som ska tillämpas från och med den 23 november 2019. Medlemsstaterna ska senast samma dag anmäla de rättsakter som antas med anledning av skyldigheten att fastställa sanktioner för överträdelse av förordningen. Även senare ändringar ska anmälas utan dröjsmål. EU-förordningen finns i *bilagan*.

En EU-förordning är bindande i sin helhet och direkt tillämplig i varje medlemsstat. En sådan rättsakt varken ska eller får genomföras i eller omvandlas till nationell rätt. Sverige får alltså inte vidta några särskilda åtgärder för att införliva de materiella bestämmelserna i EU-förordningen med nationell rätt. Det är endast då svensk rätt kan anses strida mot förordningen, då förordningen föreskriver en skyldighet eller möjlighet att vidta lagstiftningsåtgärder på det nationella planet eller då det behövs andra nationella åtgärder till stöd för förordningens syfte som ändringar i svensk rätt aktualiseras. Förordningen förutsätter att vissa nationella bestämmelser införs, t.ex. behöver en nationell tillsynsmyndighet utses. Vidare kräver EU-förordningen att medlemsstaterna fastställer regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och vidtar alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas.

Regeringen har utsett Post- och telestyrelsen (PTS) till nationell tillsynsmyndighet enligt EU-förordningen. PTS ska utöva tillsyn över att tillhandahållare av paketleveranstjänster fullgör sina skyldigheter enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen. Vidare ska Konsumentverket utöva tillsyn över att näringsidkare som med konsumenter ingår köpeavtal som inbegriper gränsöverskridande paketleveranser fullgör skyldigheterna enligt artikel 7 i EU-förordningen. Dessa tillsynsuppgifter följer av 2 och 3 §§ förordningen (2018:476) om tillsyn enligt EU:s förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster.

I denna promemoria behandlas vilka svenska lagstiftningsåtgärder som bör vidtas för att förordningen ska kunna tillämpas och få genomslag i svensk rätt. I promemorian föreslås en ny lag med kompletterande bestämmelser om anmälan, tillsyn och sanktioner samt avgifter som bedöms nödvändiga med anledning av EU-förordningen.

4 EU:s förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster

EU-förordningen syftar till att skapa ökad pristransparens på marknaden för gränsöverskridande paketleveranstjänster. Den ska också ge nationella tillsynsmyndigheter ökade möjligheter att utöva tillsyn på området. Dessa åtgärder ska öka konkurrensen, vilket i sin tur ska leda till sänkta priser. Den övergripande målsättningen är att den gränsöverskridande e-handeln

ska främjas, inte minst genom att småföretag och konsumenter får ökade möjligheter att sälja och handla produkter.

Förordningen kompletterar reglerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna, det s.k. postdirektivet. Direktivet har ändrats vid ett par tillfällen, senast genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/6/EG av den 20 februari 2008 om ändring av direktiv 97/67/EG beträffande fullständigt genomförande av gemenskapens inre marknad för posttjänster. I postdirektivet regleras posttjänster, huvudsakligen de nationella samhällsomfattande tjänsterna. Postdirektivet tar inte upp tillsynen över tillhandahållare av paketleveranstjänster. EU-förordningen påverkar inte de rättigheter och garantier som fastställs i postdirektivet och innebär inte någon ändring av de definitioner som gäller enligt direktivet.

Förordningens huvudsakliga innehåll

Enligt *artikel 1* är syftet och målet med de särskilda bestämmelserna som fastställs i förordningen att främja bättre gränsöverskridande paketleveranstjänster. Bestämmelserna behandlar tillsyn, insyn i taxor och bedömning av taxor för vissa tjänster i syfte att fastställa vilka som är orimligt höga samt information till konsumenter.

I *artikel 2* anges hur vissa termer som används i förordningen definieras. Med *paket* avses annan postförsändelse än ett skriftligt meddelande som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde och som väger högst 31,5 kg. I skäl 15 till förordningen anges att uppskattningsvis 80 procent av adresserade paket som genereras av e-handeln i dag väger mindre än 2 kg och att de ofta behandlas i postkedjan för brevöversändelser. Sådana lättare postförsändelser omfattas av förordningen. Enligt skäl 16 bedöms som utgångspunkt postförsändelser som är tjockare än 20 mm innehålla andra varor än brevöversändelser. Postförsändelser som endast består av skriftliga meddelanden omfattas inte av definitionen.

Paketleveranstjänster definieras som tjänster som innefattar insamling, sortering, transport och utdelning av paket.

Skyldigheterna enligt förordningen omfattar *tillhandahållare av paketleveranstjänster*. Företag som är etablerade i endast en medlemsstat, som bara tillhandahåller inrikes paketleveranstjänster som en del av ett köpeavtal och som en del av detta avtal personligen levererar varor som omfattas av avtalet till användaren, omfattas inte av definitionen. Av skäl 17 i förordningen följer att företag som tillhandahåller minst ett led i postleveranskedjan, dvs. insamling, sortering, transport och utdelning av paket, är att bedöma som tillhandahållare av paketleveranstjänster. Enbart transporter, som inte sker i samband med insamling, sortering eller utdelning, är dock inte paketleveranstjänster. Inte heller när transporter utförs av underleverantörer inom ramen för alternativa affärsmodeller eller på annat sätt. I det fallet antas det nämligen att verksamheten är en del av transportsektorn, förutsatt att företaget eller ett av dess dotterbolag eller anknutna företag inte omfattas av förordningen på annat sätt.

Med *underleverantör* avses ett företag som utför insamling, sortering, transport eller utdelning av paket åt tillhandahållaren av paketleveranstjänster.

Artikel 3 reglerar harmoniseringsnivån. Kraven i förordningen är minimikrav som inte hindrar en medlemsstat från att bibehålla eller införa ytterligare nödvändiga och proportionella åtgärder för att få till stånd bättre gränsöverskridande paketleveranstjänster, förutsatt att åtgärderna är förenliga med unionsrätten.

Artiklarna 4–7 reglerar tillsyn. I *artikel 4* anges den information som tillhandahållare av paketleveranstjänster är skyldiga att lämna till den nationella tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där de är etablerade. Informationen avser vissa basuppgifter som ska lämnas initialt samt ytterligare information som ska lämnas varje år vid en i förordningen senast angiven tidpunkt. De uppgifter som ska lämnas varje år rör omsättning för paketleveranstjänster, antal anställda som arbetar med tillhandahållandet av paketleveranstjänster, antal levererade paket, information om underleverantörer och, om tillgängligt, offentliggjorda prislistor. Därutöver får den nationella tillsynsmyndigheten införa kompletterande informationskrav förutsatt att de behövs och är proportionella. Europeiska kommissionen ska senast den 23 september 2018 anta en genomförandeakt för att fastställa ett formulär för inlämnandet av denna information. För att begränsa den administrativa bördan för små företag som är verksamma endast på en nationell eller regional marknad är det endast företag med minst 50 anställda som omfattas av informationskyldigheten. Detta tröskelvärde gäller dock inte om tillhandahållaren är etablerad i mer än en medlemsstat. Den nationella tillsynsmyndigheten får dessutom under vissa förutsättningar begära informationen från företag som har färre anställda än tröskelvärdet, dock minst 25 personer.

Enligt *artikel 5* ska tillhandahållare av gränsöverskridande paketleveranstjänster som omfattas av informationsskyldigheten enligt artikel 4 förse den nationella tillsynsmyndigheten med en offentliggjord prislista med aktuella taxor för leverans av enstaka paket. I bilagan till förordningen finns en förteckning över de postförsändelser som omfattas av prisinsynen. Uppgifterna ska lämnas varje år vid en i förordningen senast angiven tidpunkt. Den nationella tillsynsmyndigheten ska sedan lämna in prislistorna till Europeiska kommissionen som offentliggör listorna på en särskild webbplats.

I *artikel 6* anges att den nationella tillsynsmyndigheten – för alla de postförsändelser som anges i bilagan till förordningen – ska fastställa vilka gränsöverskridande taxor enligt mottagna prislistor som omfattas av en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och som myndigheten ska bedöma. Vid bedömningen ska myndigheten, med beaktande av de omständigheter som anges i artikeln, bestämma vilka gränsöverskridande taxor som den anser är orimligt höga. För att säkerställa öppenhet i hela unionen ska bedömningen sedan lämnas till Europeiska kommissionen som offentliggör en icke-konfidentiell version av bedömningen.

Enligt *artikel 7* finns en skyldighet för näringsidkare som med konsumenter ingår köpeavtal som inbegriper gränsöverskridande paketleveranser att tillhandahålla viss information, se vidare avsnitt 6.5.

Enligt *artikel 8* ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas, se vidare avsnitt 6.5.

I *artikel 13* behandlas förordningens ikraftträdande. Där anges att förordningen ska tillämpas från och med den 22 maj 2018, med undantag för artikel 8 som ska tillämpas från och med den 23 november 2019.

5 Paketmarknaden i Sverige

Paketmarknaden definieras vanligtvis utifrån försändelsernas vikt, där försändelser under 35 kg brukas kallas lättgods eller styckegods medan tyngre försändelser än så brukas kallas tunggods eller partigods. Det som kännetecknar paket är att de är spårbara och därmed kan följas av mottagaren eller avsändaren under distributionen.

Mindre varor som t.ex. hemelektronik, skönhetsprodukter och böcker befordras ofta som brevårsändelser. Detta gör att gränsen mellan brev- och paketmarknaden inte är helt tydlig. I takt med att kunder vill ha snabbare leveranser av varor direkt till hemmet eller till sitt verksamhetsställe blir även gränsdragningen mellan traditionell pakettidistribution och bud- och kurirbefordran mer otydlig.

Den svenska paketmarknaden har i princip varit oreglerad. I postlagen (2010:1045) finns det bestämmelser om postverksamhet och samhällsomfattande posttjänst. Lagen innehåller bl.a. bestämmelser som genomför postdirektivet. Enligt lagen ska det finnas en samhällsomfattande posttjänst, dvs. en posttjänst som finns i hela landet, som är av god kvalitet och som innebär att alla användare kan ta emot postförsändelser och till rimliga priser kan avlämna sådana försändelser för befordran. Med postförsändelser avses adresserade försändelser som väger högst 20 kg och som överlämnas i den slutliga form i vilken de ska transporteras av en tillhandahållare av posttjänster. Detta innebär att den samhällsomfattande posttjänsten avser både brev och paket.

Med stöd av 2 kap. 4 § första stycket 2 postlagen har PTS utsett Postnord Group AB (Postnord) att tillhandahålla hela den samhällsomfattande posttjänsten. Det nuvarande tillståndsvillkoret gäller till och med den 31 mars 2020. I och med att Postnord har utsetts att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten är företaget för närvarande det enda på paketmarknaden som omfattas av tillsyn enligt postlagen. Detta gäller dock endast paket som väger högst 20 kg.

När det gäller postverksamhet krävs enligt 2 kap. 1 § postlagen tillstånd för att bedriva sådan verksamhet. Med postverksamhet avses regelbunden insamling, sortering, transport och utdelning av brev mot betalning. Termen brev omfattar adresserade försändelser som är inneslutna i kuvert eller annat omslag och som väger högst 2 kg samt vykort, brevkort och liknande försändelser. Detta innebär att tillståndskravet inte omfattar befordran av paket.

Det finns inte någon tillgänglig heltäckande analys av aktörerna på den svenska paketmarknaden när det gäller deras volymer, marknadsandelar, tjänster, priser och geografiska täckning. Eftersom marknaden dessutom i

stora delar är oreglerad innebär detta att det är svårt att få en överblick över antal företag på paketmarknaden. För att PTS ska kunna göra tillförlitliga analyser av hela postmarknaden infördes nyligen en bestämmelse om uppgiftslämnande i 3 kap. 5 § postlagen. Enligt den nya bestämmelsen, som trädde i kraft den 1 april 2018, ska den som tillhandahåller posttjänster på begäran lämna viss information till myndigheten.

På den svenska paketmarknaden finns det fem aktörer som erbjuder paketleveranser till privatpersoner via egna ombudsnät: Postnord, Schenker AB (Schenker), DHL Freight (Sweden) AB (DHL), Bussgods Sverigefrakt AB (Bussgods) och United Parcel Service Inc. (UPS). Även Bring AS erbjuder paketleveranser via ombud genom samarbeten med andra aktörer. År 2015 distribuerade Postnord ca 66 procent av antalet paketförsändelser som väger 0–20 kg, medan Schenker, DHL, dåvarande Bring Citymail Sweden AB och Bussgods distribuerade ca 18, 14, 2 och 0,4 procent vardera. Nyligen har även UPS byggt upp ett servicenät för paketförsändelser. Härutöver finns det även ett antal företag som bedriver bud- och kurirverksamhet, dvs. hämtning av försändelser hos avsändare för transport av försändelsen till mottagare. Större sådana företag på den svenska marknaden är Jetpak Top Holding AB (publ), TNT Holdings B.V. och Fedex Express. Myndigheten Trafikanalys tar årligen fram statistik om postverksamhet. För 2016 rapporterade Trafikanalys totalt 367 företag med postverksamhet, varav 45 företag inom verksamhetsområdet postbefordran, 306 företag inom bud- och kurirverksamhet och 16 företag inom tidningsdistribution. Endast 13 av dessa företag hade 50 eller fler anställda.

Paketvolymerna ökar stadigt. Från att tidigare ha utgjort en liten del av postmarknaden har befordran av varor ökat de senaste åren i och med den ökade e-handeln. Det finns i dag inte någon tillförlitlig statistik över den totala volymen paketförsändelser i Sverige. Trafikanalys årliga undersökning av postmarknaden inkluderar en mätning av antal paketförsändelser. Eftersom alla relevanta företag inte varit skyldiga att lämna uppgifter är undersökningen dock inte heltäckande, utan resultatet underskattar sannolikt marknadens storlek. För 2016 rapporterade Trafikanalys en volym om 104 miljoner paket (paket med en vikt över 2 kg), en ökning med sju procent jämfört med 2015. Det finns samtidigt uppgifter som pekar på att den totala volymen är större. I sitt slutbetänkande uppskattade 2015 års postlagsutredning den totala volymen för 2015, när det gäller paket med en vikt upp till 20 kg, till 121 miljoner paket (SOU 2016:54 s. 85).

Det råder kraftig tillväxt på e-handelsområdet, vilket medför ökande volymer av paket och varubrev. Det har i sin tur lett till att paketdistributörer, som DHL och Schenker, utvecklat ombudsnät och tjänster riktade mot konsumenter. Även Citymail AB (tidigare Bring Citymail Sweden AB) har börjat erbjuda utdelning av mindre varupaket till bostäder.

6 Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen

6.1 En ny lag införs

Förslag: De nationella bestämmelser som behövs för att komplettera EU-förordningen ska samlas i en ny lag.

Termer och uttryck i lagen ska ha samma betydelse som i EU-förordningen.

Skälen för förslaget: Som framgår av avsnitt 4 är EU-förordningen ett komplement till postdirektivet. Direktivet har genomförts i svensk rätt. Bestämmelser som följer av postdirektivet och dess ändringsdirektiv finns i postlagen. Som framgår av redogörelsen i avsnitt 5 reglerar postlagen dock endast postverksamhet och samhällsomfattande posttjänst. Postverksamhet omfattar alltså endast brev, medan den samhällsomfattande posttjänsten omfattar postförsändelser – dvs. både brev och paket – som väger högst 20 kg. Med hänsyn till definitionen av paket i artikel 2 i EU-förordningen är förordningens tillämpningsområde således ett annat än det som regleras i postlagen. Det skulle därför vara nödvändigt att utvidga postlagens tillämpningsområde för att kunna reglera pakettleveranstjänster i den lagen. Det finns dessutom skillnader i förhållande till de definitioner som används i postlagen, t.ex. definitionen av postförsändelse jämfört med samma definition enligt postdirektivet. EU-förordningen omfattar även lättare postförsändelser som ryms inom definitionen av brev enligt postlagen, vilket för det fall de kompletterande bestämmelserna till EU-förordningen tas in i postlagen också kan bidra till en sammanblandning av definitioner och därmed försvåra tillämpningen. En ytterligare komplikation med att ta in kompletterande bestämmelser till EU-förordningen i postlagen är att den lagen uteslutande reglerar tillståndspliktig verksamhet, vilket bl.a. återspeglas i den terminologi som används i lagen. Mot den bakgrunden är det lämpligt att de lagbestämmelser som är nödvändiga till följd av EU-förordningen samlas i en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen.

Hänvisningen till EU-förordningen i lagtexten bör vara utformad på så sätt att den avser EU-förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning. EU-förordningen kan ändras utan att det påverkar de kompletterande bestämmelserna på nationell nivå. För att i sådana situationer undvika en lagändring är det lämpligt att inte koppla rättsakten i en viss angiven lydelse till den nya lagen.

I och med att den nya lagen syftar till att komplettera EU-förordningens bestämmelser bör termer och uttryck i lagen ha samma betydelse som i EU-förordningen. Det bör införas en särskild bestämmelse om detta.

6.2 Kompletterande informationskrav får meddelas vid behov

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om informationskrav för tillhandahållare av paketleveranstjänster i enlighet med EU-förordningen.

Skälen för förslaget: Som framgår av avsnitt 4 finns de informationskrav som tillhandahållare av paketleveranstjänster är skyldiga att fullgöra i artikel 4 i EU-förordningen. Enligt artikel 4.5 får den nationella tillsynsmyndigheten införa informationskrav utöver de som anges i punkterna 1 och 3, förutsatt att de behövs och är proportionella. Eftersom den svenska paketmarknaden i dag är i princip oreglerad saknas det information om aktörerna på marknaden och de tjänster som erbjuds. Det är därför även svårt att bedöma vilken information som behövs för att den nationella tillsynsmyndigheten bättre ska kunna överblicka paketmarknaden och utöva tillsyn enligt syftet med EU-förordningen. Kraven på information kan också komma att förändras beroende av utvecklingen på paketmarknaden och hur tillsynsverksamheten utformas. Kompletterande informationskrav bör mot den bakgrunden lämpligen regleras på föreskriftsnivå. Exempel på information som den nationella tillsynsmyndigheten kan behöva är uppgifter om var geografiskt som paketleveranstjänsterna tillhandahålls och till vilken typ av kund som tjänsterna erbjuds, t.ex. privatpersoner och/eller företag. Det bör i lagen därmed anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om informationskrav för tillhandahållare av paketleveranstjänster i enlighet med artikel 4.5 i EU-förordningen. Kompletterande föreskrifter bör meddelas vid behov.

6.3 En generell anmälningsskyldighet införs

Förslag: En tillhandahållare av paketleveranstjänster ska vara skyldig att anmäla sin verksamhet till den nationella tillsynsmyndigheten.

Skälen för förslaget: Ett av syftena med regleringen i EU-förordningen är att ge nationella tillsynsmyndigheter ökade möjligheter att utöva tillsyn när det gäller paketleveranstjänster. För att PTS, som har det huvudsakliga tillsynsansvaret i egenskap av nationell tillsynsmyndighet, ska kunna utöva tillsynen är det nödvändigt att myndigheten får kännedom om vilka företag som verkar på marknaden. Detta kan t.ex. göras genom att ställa krav på anmälan eller tillstånd för tillhandahållare av paketleveranstjänster. Det anges också i skäl 30 till EU-förordningen att de nationella tillsynsmyndigheterna behöver ha kunskap och för statistikens skull ha information om tillhandahållare av paketleveranstjänster som är verksamma på marknaden på grundval av lämpliga tillståndsförfaranden eller andra lagstadgade krav.

Som framgår av avsnitt 5 finns enligt postlagen ett krav på tillstånd för att bedriva postverksamhet, som alltså endast omfattar befordran av brev. Tillståndsplikten infördes den 1 januari 1997 och ersatte då den tidigare regleringen om anmälningsplikt. Syftet med att införa tillståndsförfarandet

var dels att förhindra att oseriösa företag träder in på postmarknaden, dels att möjliggöra en förhandsgranskning av den sökandes vilja, förmåga och möjlighet att uppfylla lagens krav på verksamheten (prop. 1995/96:218 s. 32). Enligt den äldre postlagen (1993:1684), härafter benämnd 1993 års postlag, omfattade begreppet postverksamhet i första hand befordran av brev, men i det fall befordran avsåg både brev och paket ingick även paket i den tillståndspliktiga verksamheten. Postverksamhet omfattade dock inte befordran av endast paket (prop. 1993/94:38 s. 151). Detta innebär att även paketbefordran i sådana fall omfattades av anmälnings-/tillståndsplikten enligt 1993 års postlag fram till den 1 juli 1998, då tillståndspliktig postverksamhet begränsades till endast brevbefordran (se prop. 1997/98:127 s. 24 f.). Trots den regleringen var den egentliga tillsynen enligt 1993 års postlag begränsad till befordran av brev (prop. 1993/94:38 s. 79).

I den nu gällande postlagen regleras grundläggande krav för postverksamhet. Till skillnad från postlagen innehåller EU-förordningen inte några krav på paketleveranstjänster i sig utan reglerar endast skyldigheter för tillhandahållare att lämna information i olika avseenden för att möjliggöra tillsyn och insyn i taxor. Skäl som talar emot att paketbefordran ska ställas under tillsyn eller omfattas av tillståndsplikten har lyfts fram i tidigare lagstiftningsärenden på postområdet (se prop. 1993/94:38 s. 79 och prop. 1997/98:127 s. 24 f.). Den omständigheten att paketmarknaden hittills har varit praktiskt taget oreglerad har då särskilt lyfts fram tillsammans med den allmänna uppfattningen att paketbefordringen fungerat tillfredställande och att den även i framtiden bör lämnas oreglerad i möjligaste mån. I sitt slutbetänkande bedömde också 2015 års postlagsutredning att ett krav på tillståndsplikt inte var motiverat i dagsläget. Utredningen uttalade bl.a. att den inte fått några indikationer på att konkurrensen på den svenska paketmarknaden inte skulle fungera och att tillsyn av marknaden därmed skulle vara nödvändig (SOU 2016:54 s. 168). Mot den bakgrunden bedöms ett krav på tillståndsplikt för närvarande vara en alltför ingripande åtgärd på denna oreglerade marknad. Som ett första steg bör den tillsynsverksamhet som följer av EU-förordningen vara tillräcklig. Enligt artikel 11 i EU-förordningen ska Europeiska kommissionen utvärdera regleringen senast den 23 maj 2020. Beroende på utfallet av den utvärderingen och ett eventuellt lagstiftningsförslag om en översyn av EU-förordningen kan det vara lämpligt att då återigen överväga att införa ett tillståndsförfarande.

Enligt 3 kap. 5 § postlagen ska den som tillhandahåller posttjänster på begäran lämna sådana uppgifter om sin ekonomi och verksamhet som är nödvändiga för uppföljning av utvecklingen på postområdet och för bevakning av att posttjänsterna svarar mot samhällets behov och att en väl fungerande samhällsomfattande posttjänst av god kvalitet finns tillgänglig för alla användare. Bestämmelsen syftar till att PTS ska kunna göra tillförlitliga analyser av hela postmarknaden, dvs. även av företag som tillhandahåller posttjänster men som inte samtidigt bedriver postverksamhet. I förarbetena uttalades bl.a. att förslaget kommer att möjliggöra bättre och utförligare analyser av paketmarknaden (prop. 2017/18:41 s. 14 f.). Därmed har PTS nu även möjlighet att samla in uppgifter från tillhandahållare av posttjänster för att kunna fullgöra uppgiften i 3 kap. 5 § postlagen. Som framgår av avsnitt 6.1 har dock EU-förordningen ett annat tillämpningsområde än postlagen. Uppgiftslämnandet enligt den nya bestämmelsen i postlagen sker dessutom på begäran av myndigheten. Den bestämmelsen

förser därmed inte PTS med information om vilka tillhandahållare av paketleveranstjänster som verkar på marknaden. För att PTS ska kunna fullgöra sin uppgift som nationell tillsynsmyndighet behövs därför en kompletterande bestämmelse till EU-förordningen som medför att PTS informeras om vilka aktörer som finns på den svenska marknaden.

Denna information kan lämpligen lämnas genom ett anmälningsförfarande. Att ett behov av anmälningsplikt för paketdistributörer kunde uppstå med anledning av den, vid den tidpunkten, föreslagna EU-förordningen uppmärksammades redan av 2015 års postlagsutredning (SOU 2016:54 s. 169). För att PTS ska kunna se till att tillhandahållare av paketleveranstjänster fullgör sina skyldigheter enligt EU-förordningen bör det alltså införas en skyldighet för tillhandahållare av paketleveranstjänster att anmäla sin verksamhet till den nationella tillsynsmyndigheten.

Som framgår av avsnitt 4 omfattas dock inte alla tillhandahållare av paketleveranstjänster av skyldigheterna enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen. Det tröskelvärde om minst 50 anställda som gäller enligt EU-förordningen återspeglar sektorns arbetsintensiva karaktär och syftar till att begränsa den administrativa bördan för små tillhandahållare av paketleveranstjänster som är verksamma endast på en nationell eller regional marknad. För att ge den nationella tillsynsmyndigheten en bättre överblick över paketmarknaden finns det ändå skäl att överväga om anmälningsskyldigheten ska omfatta alla tillhandahållare av paketleveranstjänster. Med hänsyn till bl.a. bestämmelsen i artikel 4.7 i EU-förordningen som ger den nationella tillsynsmyndigheten rätt att begära informationen från företag som har färre anställda än tröskelvärdet, på grund av särdragen i medlemsstaten, behöver PTS ges förutsättningar att överblicka hela marknaden för att kunna analysera den och bedöma vad som krävs för att säkerställa efterlevnaden av EU-förordningen. Dessutom är inte tröskelvärdet tillämpligt om tillhandahållaren är etablerad i mer än en medlemsstat. Det framstår mot den bakgrunden inte som ändamålsenligt att avgränsa kretsen av anmälningsskyldiga utifrån storleken på företaget. Endast en anmälan kan inte heller anses vara så administrativt betungande för små företag att de av det skälet ska undantas från en sådan skyldighet. Anmälningsförfarandet ska inte heller innebära någon särskild kontroll av det anmälda företaget utan bör endast syfta till att ge den nationella tillsynsmyndigheten information om vilka företag som verkar på marknaden. Mot den bakgrunden bör det införas en generell anmälningsskyldighet för tillhandahållare av paketleveranstjänster. En sådan anmälan bör göras till den nationella tillsynsmyndigheten. PTS tillsyn ska också omfatta kontroll av fullgjord anmälningsskyldighet. Den närmare reglering som behövs om anmälan kan ges i verkställighetsföreskrifter.

6.4 En nationell tillsynsmyndighet

Förslag: En nationell tillsynsmyndighet ska utöva tillsyn över att tillhandahållare av paketleveranstjänster fullgör sina skyldigheter att lämna information till myndigheten och ge myndigheten insyn i gränsöverskridande taxor, samt efterlevnaden av den nya lagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av denna. Det ska framgå av lag att den nationella tillsynsmyndigheten utses av regeringen.

Den nationella tillsynsmyndigheten ska ha rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen och ha rätt att få verkställighet hos Kronofogdemyndigheten för tillsynen.

Skälen för förslaget: Av EU-förordningen följer att den nationella tillsynsmyndigheten ska utföra de uppgifter som regleras i artiklarna 4–6 (se avsnitt 4). Förordningen förutsätter alltså att medlemsstaterna utser en sådan tillsynsmyndighet. Som framgår av avsnitt 3 pekade den nationella tillsynsmyndigheten ut i förordningen om tillsyn enligt EU:s förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster. Det är, som nämnts, PTS som har utsetts till nationell tillsynsmyndighet. PTS ska därmed fullgöra särskilda uppgifter enligt EU-förordningen (se t.ex. artikel 6). PTS har också getts tillsynsansvaret över artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen. Det handlar om skyldigheter för tillhandahållare av paketleveranstjänster att lämna angiven information till tillsynsmyndigheten samt att ge tillsynsmyndigheten insyn i gränsöverskridande taxor genom att förse myndigheten med en offentliggjord prislista över sådana postförsändelser som anges i förordningens bilaga. Tillsynsansvaret omfattar alltså i första hand att kontrollera att tillhandahållare av paketleveranstjänster uppfyller EU-förordningens krav i denna del. Den nationella tillsynsmyndigheten bör även verka för en större prisinsyn och att göra marknaden som helhet mer öppen för insyn i enlighet med det som anges i skälen till EU-förordningen.

För närvarande ansvarar PTS för uppgifterna i 3 kap. 5 § postlagen att förtljöande följa utvecklingen på postområdet, samt bevaka att posttjänsterna svarar mot samhällets behov och att en väl fungerande samhällsomsfattande posttjänst av god kvalitet finns tillgänglig för alla användare. Uppgiften att bevaka att posttjänsterna svarar mot samhällets behov omfattar samtliga posttjänster, även paket. På motsvarande sätt bör PTS också ansvara för att följa utvecklingen på paketmarknaden.

För att uppmärksamma att det finns en nationell tillsynsmyndighet och tydliggöra myndighetens tillsynsansvar bör kompletterande nationell reglering om den nationella tillsynsmyndigheten lämpligen framgå direkt av den nya lagen. Därmed bör det i lagen lämnas information om att regeringen utser en nationell tillsynsmyndighet. Tillsynsansvaret bör även omfatta de kompletterande bestämmelserna enligt den nya lagen, t.ex. anmälningskyldigheten. Eftersom även Konsumentverket har utsetts till tillsynsmyndighet (se avsnitt 3) finns det behov av att skilja de båda myndigheternas roller åt. Genom att – för PTS roll – använda benämningen den nationella tillsynsmyndigheten, i enlighet med den terminologi som används i EU-förordningen, är det därmed också möjligt att särskilja de utrednings- och tillsynsbefogenheter, i form av bl.a. sanktioner, som PTS kan använda sig av. Samma skäl motiverar också att den nationella tillsynsmyndighetens ansvar framgår direkt av den nya lagen.

Det är en uppgift för tillsynsmyndigheten att utforma en lämplig tillsynsverksamhet med utgångspunkt från regleringen i EU-förordningen. En grundläggande förutsättning för en fungerande tillsyn är att tillsynsmyndighetens initiativ och beslut är väl underbyggda. Det är därför viktigt att tillsynsmyndigheten kan få tillgång till de upplysningar och handlingar som bedöms nödvändiga för tillsynen. Därigenom säkerställs också att en effektiv tillsynsverksamhet kan upprätthållas. Den nationella tillsynsmyndigheten bör därför få de formella befogenheter som behövs för att tillsynen ska kunna bedrivas effektivt.

PTS är tillsynsmyndighet även enligt postlagen. Enligt 4 kap. 14 § postlagen har PTS rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen, rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder, där verksamhet som står under tillsyn bedrivs och rätt att få verkställighet hos Kronofogdemyndigheten av beslut som avser sådana åtgärder. På motsvarande sätt bör tillhandahållare av paketleveranstjänster vara skyldiga att bistå med de upplysningar och tillhandahålla de handlingar som behövs för tillsynen enligt EU-förordningen. Den nationella tillsynsmyndigheten bör även ges rätt att få verkställighet hos Kronofogdemyndigheten av beslut som avser åtgärder för tillsynen. Det är dock viktigt att tillsynen bedrivs på ett sådant sätt att den inte medför onödiga kostnader för tillsynsmyndigheten och inte vållar tillhandahållare av paketleveranstjänster större olägenhet än nödvändigt. Eftersom det inte är fråga om tillståndspliktig verksamhet och EU-förordningen inte heller föreskriver några krav på själva paketleveranstjänsterna kan behovet av en möjlighet att få tillträde till bl.a. verksamhetslokaler ifrågasättas. För närvarande bedöms det inte finnas skäl att införa en sådan befogenhet. Föreslagna befogenheter i kombination med nedan nämnda sanktioner bör vara tillräckligt effektiva medel för att se till att aktuella skyldigheter fullgörs.

6.5 Sanktioner

Förslag: Den nationella tillsynsmyndigheten ska få meddela de förelägganden som behövs för tillsynen. Förelägganden ska få förenas med vite. Den nationella tillsynsmyndigheten ska få bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart.

Om information inte lämnas i enlighet med artikel 7 i EU-förordningen, ska sanktioner i marknadsföringslagen användas.

Skälen för förslaget

I det följande behandlas de lagstiftningsåtgärder som bedöms nödvändiga för att uppfylla kravet på att fastställa sanktioner för överträdelse av förordningen enligt artikel 8 i EU-förordningen.

Den nationella tillsynsmyndighetens sanktioner

Medlemsstaterna ska enligt artikel 8 i EU-förordningen fastställa regler om de sanktioner som ska tillämpas vid överträdelser av förordningen. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Enligt 4 kap. 16 § postlagen har PTS befogenhet att meddela de förelägganden som behövs för att lagen, eller de föreskrifter eller tillståndsvillkor som har meddelats med stöd av lagen, ska följas. Av 4 kap. 18 § postlagen följer vidare att förelägganden och förbud enligt den lagen får förenas med vite. Sanktionssystemet i postlagen ger PTS ett effektivt verktyg att komma till rätta med brister som upptäcks vid myndighetens tillsynsarbete enligt den lagen. Systemet bedöms även vara väl lämpat för PTS tillsynsarbete enligt EU-förordningen. På motsvarande sätt som i postlagen bör myndigheten därför ges befogenhet att meddela de förelägganden som behövs för tillsynen. Mot bakgrund av EU-förordningens krav på att det ska finnas effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner bör förelägganden kunna förenas med vite.

Enligt postlagen finns även möjligheten att meddela förbud. Ett förbud att bedriva en viss verksamhet är dock en så pass ingripande åtgärd att sanktionen inte bör införas utan mycket starka skäl. Det kan ifrågasättas om det för närvarande finns behov av en förbudsmöjlighet. Med hänsyn till syftet med EU-förordningen och bestämmelsernas innehåll bedöms ett förbud inte vara förenligt med kravet på proportionalitet. Vitesföreläggande bör vara ett tillräckligt effektivt medel för att få till stånd efterlevnad av skyldigheterna enligt EU-förordningen. Av samma skäl finns det inte anledning att införa bestämmelser om andra sanktioner. Postlagen innehåller inte heller några sådana bestämmelser.

Enligt 4 kap. 22 § postlagen ska PTS beslut enligt den lagen, eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, gälla omedelbart. Bestämmelsen är en följd av artikel 22.3 i postdirektivet i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/6/EG, se avsnitt 4. Bestämmelsen innebar en ändring i förhållande till 1993 års postlag, enligt vilken huvudregeln var att tillståndsmyndighetens beslut inte gäller omedelbart om inte myndigheten har bestämt så. I skäl 49 till 2008 års postdirektiv anges att för att garantera rättssäkerhet och säkerhet på marknaden bör det säkerställas, att de nationella tillsynsmyndigheternas beslut gäller tills överklagandeförfaranden avslutats. Eftersom artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen – till skillnad från postlagen – endast reglerar skyldigheter att tillhandahålla information inklusive prisuppgifter till den nationella tillsynsmyndigheten är det inte motiverat att införa motsvarande bestämmelse som i postlagen. Det är dock viktigt att den nationella tillsynsmyndigheten kan ingripa skyndsamt när de frister som anges i EU-förordningen överträds. Ett skyndsamt agerande krävs också för att myndigheten ska kunna fullgöra sin uppgift att vidarerapportera viss information till Europeiska kommissionen i rätt tid. På motsvarande sätt som gällde enligt bestämmelsen i 25 § i 1993 års postlag bör det därför finnas möjlighet för den nationella tillsynsmyndigheten att bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart.

Marknadsföringslagen används vid skyldigheter att lämna information till konsumenter

Artikel 7 i EU-förordningen innehåller en bestämmelse om skyldighet för näringsidkare som med konsumenter ingår köpeavtal som inbegriper gränsöverskridande paketleveranser att tillhandahålla viss information. Bestämmelsen gäller för avtal som omfattas av det s.k. konsumenträttsdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den

25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG. Direktivet har, i de delar som nu är av intresse, genomförts i lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler och 22 a § marknadsföringslagen (2008:486). Enligt 2 kap. 2 § lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler finns en skyldighet för näringsidkare att innan avtal ingås ge konsumenter den information som räknas upp i paragrafen. Informationen avser bl.a. kostnader för leverans och rätten att reklamera och framställa klagomål. I fråga om andra avtal än distansavtal och avtal utanför affärslokaler regleras näringsidkares skyldighet att ge konsumenter information i 22 a § marknadsföringslagen. Den information som ska lämnas innan avtalet ingås, räknas upp i paragrafen och avser bl.a. kostnader för leverans samt rätten att reklamera. Enligt 22 a § andra stycket marknadsföringslagen finns dock undantag från informationsskyldigheten, t.ex. om informationen framgår av sammanhanget eller det är fråga om vardagliga avtal som fullgörs omedelbart.

Informationsskyldigheten enligt artikel 7 i EU-förordningen avser, till skillnad från de allmänna bestämmelserna om informationsskyldighet i lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler och marknadsföringslagen, endast köpeavtal som inbegriper gränsöverskridande paketleveranser. Enligt artikel 7 ska alla näringsidkare, om möjligt och i tillämpliga fall, tillhandahålla information innan avtal tecknas om valmöjligheter för gränsöverskridande leveranser inom ramen för det aktuella köpeavtalet och om avgifter som konsumenten ska betala för gränsöverskridande paketleveranser samt information om hantering av klagomål. Informationskyldigheten överlappar delvis de allmänna bestämmelser om informationskrav som redovisas ovan, men innebär också en skyldighet att lämna ytterligare information, t.ex. när det gäller valmöjligheter för gränsöverskridande leveranser inom ramen för det aktuella köpeavtalet. Informationskyldigheten enligt artikel 7 gäller alltså utöver det konsumentskydd som redan finns i svensk rätt.

För att konsumenter ska få bättre tillgång till aktuell information är det viktigt att det finns mekanismer som innebär att näringsidkare uppfyller skyldigheten enligt artikel 7 i EU-förordningen. Därför har Konsumentverket getts tillsynsansvaret över denna bestämmelse (se avsnitt 3). Om Konsumentverket vid sin tillsyn upptäcker att en näringsidkare inte fullgör sin skyldighet att lämna information, kan marknadsföringslagens sanktionssystem användas. Information av detta slag ryms nämligen inom begreppet marknadsföring enligt 3 § marknadsföringslagen. Det innebär att en näringsidkare som inte tillhandahåller informationen genom ett s.k. informationsföreläggande kan åläggas av Patent- och marknadsdomstolen att vid vite göra det (24 och 26 §§). Talan kan väckas av Konsumentombudsmannen, en näringsidkare som berörs av marknadsföringen eller en sammanslutning av konsumenter, näringsidkare eller löntagare (47 §). I ett fall som inte är av större vikt kan Konsumentombudsmannen meddela ett informationsföreläggande (28 §). Något behov av en särskild marknadsrättslig sanktion finns därmed inte.

Som i lagen om distansavtal och avtal utanför affärslokaler, enligt vilken marknadsföringslagens sanktionssystem tillämpas om näringsidkaren inte

lämnar angiven information, bör det i den nya lagen anges att marknadsföringslagen ska tillämpas vid överträdelse av informationsbestämmelsen i artikel 7 i EU-förordningen och att informationen är att betrakta som väsentlig vid tillämpningen av marknadsföringslagen. När det gäller bestämmelserna om marknadsstörningsavgift är dessa i de allra flesta fall inte tillämpliga då en näringsidkare bryter mot kraven i en särskild lag. Det finns inte skäl att göra någon annan bedömning i detta fall. Det bör alltså framgå att bestämmelserna om marknadsstörningsavgift i marknadsföringslagen inte är tillämpliga vid överträdelser av aktuellt informationskrav.

6.6 Överklagande

Förslag: Den nationella tillsynsmyndighetens beslut ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Skälen för förslaget: Medlemsstaterna ska enligt artikel 8 i EU-förordningen fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen. Med anledning av detta föreslås i avsnitt 6.5 att den nationella tillsynsmyndigheten ska kunna besluta om förelägganden som vid behov får förenas med vite. I avsnitt 6.4 föreslås de formella befogenheter som den nationella tillsynsmyndigheten behöver för att tillsynen ska kunna bedrivas effektivt. Exempelvis föreslås att den nationella tillsynsmyndigheten ska ha rätt att få verkställighet hos Kronofogdemyndigheten av beslut som avser inhämtande av upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. Sådana beslut som den nationella tillsynsmyndigheten fattar enligt den nya lagen måste kunna överklagas.

Den nationella tillsynsmyndighetens utrednings- och tillsynsbefogenheter enligt den nya lagen motsvarar i huvudsak dem som tillståndsmyndigheten i dag har enligt postlagen. Enligt 4 kap. 22 § postlagen får tillståndsmyndighetens beslut enligt den lagen eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, förutom beslut i fråga som avses i 4 kap. 3 § postlagen, överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Vidare krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Det framstår som lämpligt att samma ordning som gäller för överklagande enligt postlagen ska gälla även enligt den nya lagen. De tillsynsbeslut som den nationella tillsynsmyndigheten meddelar bör därför få överklagas till allmän förvaltningsdomstol, med krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Som framgår av avsnitt 3 har regeringen utsett PTS till nationell tillsynsmyndighet. Med tillämpning av 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar kommer därmed överklaganden av den nationella tillsynsmyndighetens beslut att prövas av Förvaltningsrätten i Stockholm.

7 Avgifter

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att den som omfattas av skyldigheterna enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen ska betala avgift för den nationella tillsynsmyndighetens verksamhet.

Skälen för förslaget: När det gäller PTS tillsyn aktualiseras frågan om avgifter. PTS tillsyn och verksamhet enligt postlagen finansieras med avgifter från tillståndshavare enligt postlagen. I förarbetena till 1993 års postlag (prop. 1993/94:38 s. 116) uttalades att det är naturligt att den tillsynsverksamhet som kommer att åligga tillsynsmyndigheten enligt postlagen ska finansieras genom avgiftsuttag från dem som berörs av verksamheten och för vilka den får anses vara till nytta. Vidare uttalades att avgifterna för tillsynsverksamheten således bör beräknas på grundval av postbefordringsföretagens brevbefordran.

PTS avgiftsuttag styrs av förordningen (2016:602) om finansiering av Post- och telestyrelsens verksamhet. Enligt 2 § ska tillståndshavare enligt postlagen betala en årlig avgift. Ett avgiftstak har fastställts i samma paragraf. Av 15 § Post- och telestyrelsens föreskrifter om avgifter (PTSFS 2017:5) följer att den årliga avgiften för den som har tillstånd att bedriva postverksamhet tas ut på grundval av antalet utdelade brev.

I enlighet med huvudprincipen om avgiftsfinansiering av PTS tillsynsverksamhet bör det införas en möjlighet att meddela föreskrifter om avgifter även för den tillsyn som PTS ska utöva enligt EU-förordningen och den nya lagen. Det framstår som lämpligt att följa postlagens motsvarande ordning att tillsynsmyndighetens verksamhet ska vara avgiftsfinansierad av dem som berörs av verksamheten och att avgifterna bör beräknas på grundval av antalet levererade paket. För att få kännedom om vilka aktörer som finns på den svenska paketmarknaden och för att kunna utöva nödvändig tillsyn föreslås i avsnitt 6.3 att en generell anmälningsskyldighet ska införas. En sådan anmälningsskyldighet kommer att omfatta alla tillhandahållare av paketleveranstjänster. Frågan om antalet företag på paketmarknaden behandlas i avsnitt 9. Eftersom små företag som utgångspunkt inte omfattas av skyldigheterna enligt EU-förordningen kan det ifrågasättas om även dessa ska omfattas av avgiftsuttaget. PTS tillsynsansvar omfattar i första hand att se till att skyldigheterna enligt EU-förordningen fullgörs (se avsnitt 6.4). Tyngdpunkten i tillsynsverksamheten och merparten av kostnaderna bör därmed vara hänförliga till regleringen i EU-förordningen. Därför framstår det som rimligt att endast de som omfattas av EU-förordningens tillämpningsområde finansierar tillsynsverksamheten. De avgiftsskyldiga bör därmed avgränsas till tillhandahållare som omfattas av skyldigheterna enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen.

I 4 kap. 21 § postlagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för bl.a. den som bedriver postverksamhet att betala avgift för PTS verksamhet enligt den lagen. I den nya lagen bör det därför föras in en motsvarighet till den bestämmelsen för den som omfattas av skyldigheterna enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen. Möjligheten att ta ut avgifter bör gälla den nationella tillsynsmyndighetens verksamhet enligt EU-

förordningen och rättsakter som har meddelats med stöd av den förordningen samt enligt den nya lagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen. Närmare bestämmelser om avgiftssystemets utformning kan meddelas med stöd av bemyndigandet.

I fråga om finansieringen av Konsumentverkets tillsynsverksamhet se avsnitt 9.

8 Ikraftträdande

Förslag: Den nya lagen ska träda i kraft den 15 maj 2019.
--

Skälen för förslaget: Som framgår av avsnitt 3 är EU-förordningen redan tillämplig, med undantag för artikel 8 som ska tillämpas från och med den 23 november 2019. Eftersom EU-förordningen alltså redan är tillämplig och, som framgår av avsnitt 3, tillsynsmyndigheter har utsetts är det angeläget att den nya lagen träder i kraft så snart som möjligt. Ett lämpligt tillfälle är den 15 maj 2019. Det behövs inte några övergångsbestämmelser.

9 Konsekvenser

Regelverkets utformning

Som framgår av avsnitt 4 är syftet med EU-förordningen är att främja bättre gränsöverskridande paketleveranstjänster, dels genom ökad pristransparens på marknaden, dels genom ökade möjligheter för nationella tillsynsmyndigheter att övervaka marknaden och utöva tillsyn. Konsumenterna ska också ges bättre förutsättningar att få information om gränsöverskridande paketleveranstjänster.

EU-förordningens regler är bindande och direkt tillämpliga (se avsnitt 3). De lagbestämmelser som föreslås syftar till att komplettera EU-förordningens bestämmelser så att den kan få fullt genomslag i Sverige. Genom bestämmelserna tillgodoses EU-förordningens krav på kompletterande reglering i nationell rätt. Förslaget har utformats med utgångspunkt i att lagstiftningen i möjligaste mån ska motsvara befintlig reglering i postlagen. På så sätt uppnås en enhetlig reglering av tillsynen på hela postmarknaden. Möjligheten att bedriva effektiv tillsyn på paketmarknaden främjas genom de nya bestämmelserna om befogenheter och sanktioner.

Genom att de kompletterande bestämmelserna förs in i en ny lag blir kopplingen till EU-förordningen tydlig. En alternativ lösning till det som nu föreslås i avsnitt 6.1 är att bestämmelserna förs in i postlagen för att samla regelverket för postmarknaden i en och samma lag. Detta bedöms emellertid, i enlighet med den motivering som lyfts fram i det avsnittet, som ett sämre alternativ då reglerna skulle bli mer svåröverskådliga och det finns en risk för tillämpningsproblem.

När det gäller alternativa lösningar begränsar sig förslaget i huvudsak till det som är nödvändigt med hänsyn till EU-förordningen. Enligt bedömningen i denna promemoria finns det inte några alternativa lösningar som skulle vara lämpliga när det gäller de åtgärder som är nödvändiga med anledning av EU-förordningen. Förslaget bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU.

Vilka berörs av förslaget?

Förslaget berör främst de företag på den svenska paketmarknaden som omfattas av EU-förordningens definition av tillhandahållare av paketleveranstjänster. Som framgår av avsnitt 5 har den svenska paketmarknaden alltid varit i princip oreglerad. Postnord är för närvarande det enda företaget på paketmarknaden som omfattas av tillsynen enligt postlagen. Det görs i dagsläget inte någon heltäckande analys av aktörerna på den svenska paketmarknaden. Det medför att kunskapen om utvecklingen inom detta segment är mer begränsad i förhållande till andra delar av postmarknaden. Mot den bakgrunden är det svårt att överblicka antalet företag på paketmarknaden och i vilken utsträckning de kommer att omfattas av skyldigheterna enligt förslaget. I dag har ett trettiotal företag tillstånd att bedriva postverksamhet i Sverige. Flera av dem levererar även paket. Uppskattningsvis fanns det 2016 drygt 360 företag verksamma med postbefordran, bud- och kurirverksamhet eller tidningsdistribution.

Förslaget kommer också att särskilt påverka den nationella tillsynsmyndigheten, PTS. Även förvaltningsdomstolarna och Konsumentverket berörs av förslaget.

Förslaget bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, det kommunala självstyret eller miljön. Det bedöms inte heller behövas några särskilda informationsinsatser.

Konsekvenser för företag

Förslaget innebär ytterligare skyldigheter för tillhandahållare av paketleveranstjänster i form av en anmälningsplikt för alla företag och, för företag som överstiger tröskelvärdet eller företag som är etablerade i mer än en medlemsstat, att betala en avgift som kan tas ut för den nationella tillsynsmyndighetens verksamhet. Om föreskrifter om kompletterande informationskrav meddelas innebär detta också en ytterligare skyldighet för berörda företag. Företag som inte fullgör sina skyldigheter enligt EU-förordningen eller den nya lagen kan drabbas av sanktioner meddelade av den nationella tillsynsmyndigheten eller sanktioner enligt marknadsföringslagen.

Anmälningsplikten och eventuellt kompletterande föreskrifter om informationskrav medför en viss ökad administrativ börda för de berörda företagen. Om föreskrifter om avgiftsskyldighet meddelas kommer vissa företag även att betala en avgift för tillsynsverksamheten, vilket medför en ytterligare kostnad för dem. För de företag som är tillståndshavare enligt postlagen och även är verksamma på paketmarknaden kan förslaget innebära en ytterligare administrativ börda samt ökade kostnader till följd av ytterligare ett avgiftsuttag.

Konsekvenser för tillsynsmyndigheterna och förvaltningsdomstolarna

PTS är redan i dag nationell tillsynsmyndighet enligt EU-förordningen och följer löpande utvecklingen på postmarknaden. Förslaget ger PTS ökade möjligheter att få bättre kännedom om aktörer på paketmarknaden och därmed bättre förutsättningar för att kunna följa marknads utveckling. E-handeln och paketmarknaden är under stor tillväxt. Det är därför värdefullt med ett statistiskt ramverk för att kunna följa den utvecklingen, något som tidigare saknats. En konsekvens av förslaget är att bristen på information om den svenska paketmarknaden kan åtgärdas, samtidigt som det möjliggör tillförlitliga analyser av hela postmarknaden.

Förslaget innebär att PTS tillförs nya arbetsuppgifter. PTS ska hantera anmälningar från företag, kan ta ut en avgift och om det behövs förelägga företag att fullgöra aktuella skyldigheter. Införandet av bemyndigandena att få meddela föreskrifter om kompletterande informationskrav respektive avgiftsuttag medför i sig inte några konsekvenser. Om föreskrifter meddelas innebär det en engångskostnad när föreskrifter tas fram och en eventuell kostnad för utökad tillsyn. De ökade kostnader som de nya uppgifterna sammantaget medför finansieras genom ett avgiftsuttag från de som omfattas av skyldigheterna enligt EU-förordningen. Ett tak för det totala avgiftsuttaget bör fastställas i förordningen om finansiering av Post- och telestyrelsens verksamhet. Kostnaderna uppskattas uppgå till ca 1,8 miljoner kronor per år.

När det gäller Konsumentverket har myndigheten i dag tillsynsansvaret över att näringsidkare fullgör skyldigheten att tillhandahålla information till konsumenter i enlighet med artikel 7 i EU-förordningen. Förslaget förklarar för Konsumentverket att utöva tillsyn över den information som ska lämnas enligt EU-förordningen genom att sådan information enligt EU-förordningen anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. Därmed förstärks också konsumentskyddet på området. Förslaget bedöms inte medföra några ytterligare kostnader i denna del.

Förslaget innehåller även bestämmelser om att den nationella tillsynsmyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Förvaltningsrätten i Stockholm är den domstol som kommer att pröva överklaganden av PTS beslut enligt den föreslagna lagen. Med hänsyn till att EU-förordningen i huvudsak reglerar tillhandahållande av information och prisinsyn, och det inte är fråga om tillståndspliktig verksamhet, kan antalet mål om överklagade beslut i fråga om utrednings- och tillsynsfrågor antas bli mycket begränsat. Den information som ska lämnas till den nationella tillsynsmyndigheten bör i första hand kunna lämnas frivilligt på begäran, för det fall den inte lämnas självant. De allmänna förvaltningsdomstolarnas arbete bedöms därmed rymmas inom befintliga ekonomiska ramar.

10 Författningskommentar

Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster

Inledande bestämmelser

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/644 av den 18 april 2018 om gränsöverskridande paketleveranstjänster (EU-förordningen).

Termer och uttryck i lagen har samma betydelse som i EU-förordningen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Av *första stycket* framgår att syftet med lagen är att komplettera EU:s förordning om gränsöverskridande paketleveranstjänster. Hänvisningen till EU-förordningen är utformad så att den avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning. Det innebär att när det hänvisas till EU-förordningen i andra paragrafer är det dess gällande lydelse som avses.

I *andra stycket* klargörs att termer och uttryck i lagen har samma betydelse som i EU-förordningen. En lista med definitioner finns i artikel 2 i EU-förordningen.

Informationskrav för tillhandahållare av paketleveranstjänster

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om informationskrav för tillhandahållare av paketleveranstjänster i enlighet med artikel 4.5 i EU-förordningen.

Enligt bestämmelsen bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om kompletterande informationskrav. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Av artikel 4.5 i EU-förordningen följer att den nationella tillsynsmyndigheten får införa informationskrav utöver de som anges i punkterna 1 och 3, förutsatt att de behövs och är proportionella. Bemyndigandet gör det möjligt att meddela de eventuellt kompletterande föreskrifter som kan behövas för att säkerställa att syftet med EU-förordningen uppfylls.

Anmälan

3 § En tillhandahållare av paketleveranstjänster ska anmäla sin verksamhet till den nationella tillsynsmyndigheten.

Paragrafen föreskriver en anmälningsskyldighet. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Anmälningsskyldigheten är generell och omfattar alla tillhandahållare av paketleveranstjänster enligt definitionen i artikel 2 i EU-förordningen.

Av paragrafen framgår att anmälan ska göras till den nationella tillsynsmyndigheten. Förfarandet innebär inte någon särskild kontroll av det anmälda företaget, utan myndigheten ska endast få kännedom om tillhandahållare av paketleveranstjänster som är verksamma på den svenska paketmarknaden.

Nationell tillsynsmyndighet

4 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara nationell tillsynsmyndighet enligt EU-förordningen.

I bestämmelsen upplyses om att regeringen ska bestämma vilken myndighet som ska vara nationell tillsynsmyndighet enligt EU-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

EU-förordningen förutsätter att medlemsstaterna utser en nationell tillsynsmyndighet. Den nationella tillsynsmyndighetens uppgifter framgår av artiklarna 4–6 i EU-förordningen. Den nationella tillsynsmyndigheten utses av regeringen.

Tillsyn och sanktioner

5 § Den nationella tillsynsmyndigheten ska utöva tillsyn över

1. att tillhandahållare av paketleveranstjänster fullgör sina skyldigheter enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen och rättsakter som har meddelats med stöd av de artiklarna, och

2. efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Paragrafen reglerar tillsynsansvaret för den nationella tillsynsmyndigheten. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen ska viss information lämnas till den nationella tillsynsmyndigheten. Enligt *första punkten* ska myndigheten utöva tillsyn över att dessa skyldigheter fullgörs.

Med stöd av *andra punkten* utövar den nationella tillsynsmyndigheten även tillsyn över lagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Myndighetens tillsyn omfattar även kontroll av fullgjord anmälningsskyldighet.

6 § Den nationella tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Den nationella tillsynsmyndigheten har rätt att få verkställighet hos Kronofogdemyndigheten för tillsyn enligt första stycket.

I paragrafen anges vilka befogenheter som den nationella tillsynsmyndigheten har. Paragrafen motsvarar 4 kap. 14 § första och tredje styckena postlagen (2010:1045). Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Enligt *första stycket* har den nationella tillsynsmyndigheten rätt att begära in de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. Uppgifter och underlag som behövs för tillsynen bör som huvudregel kunna hämtas in formlöst vid kontakter mellan myndigheten och aktörerna på paket-

marknaden. Att den nationella tillsynsmyndigheten kan vitesförelägga någon att lämna uppgifter följer av 7 §. Enligt *andra stycket* kan myndigheten få verkställighet hos Kronofogdemyndigheten.

7 § Den nationella tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för efterlevnaden av

1. artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen och rättsakter som har meddelats med stöd av de artiklarna, och

2. denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Förelägganden får förenas med vite.

Den nationella tillsynsmyndigheten får bestämma att beslut enligt första stycket ska gälla omedelbart.

I paragrafen regleras de sanktioner som den nationella tillsynsmyndigheten kan använda sig av för att säkerställa att EU-förordningen följs. Sanktionerna i första och andra styckena motsvarar dem som tillståndsmyndigheten har enligt 4 kap. 16 och 18 §§ postlagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Av *första stycket* följer att den nationella tillsynsmyndigheten får använda sig av förelägganden, om den inte först får till stånd en rättelse på frivillig väg. Ett föreläggande får enligt *första punkten* meddelas för att säkerställa efterlevnaden av artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen. Bestämmelsen har utformats så att den även omfattar delegerade akter och genomförandeakter som antas med stöd av EU-förordningen. Enligt *andra punkten* får ett föreläggande meddelas för att säkerställa efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

I *andra stycket* anges att förelägganden får förenas med vite. Den nationella tillsynsmyndigheten får själv bestämma när ett föreläggande ska förenas med vite.

Enligt *tredje stycket* får den nationella tillsynsmyndigheten bestämma att ett beslut om föreläggande ska gälla omedelbart. Bestämmelsen är avsedd för situationer när det krävs skyndsamma åtgärder för att de rapporteringstider som anges i EU-förordningen ska kunna hållas.

8 § Om en näringsidkare inte tillhandahåller information till konsumenter i enlighet med artikel 7 i EU-förordningen ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

Paragrafen innebär att sanktionssystemet enligt marknadsföringslagen ska tillämpas vid överträdelse av artikel 7 i EU-förordningen. Paragrafen motsvarar 2 kap. 6 § lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler. Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Av *första meningen* följer att om en näringsidkare inte tillhandahåller information till konsumenter i enlighet med artikel 7 i EU-förordningen kan marknadsföringslagen komma att tillämpas. I marknadsföringslagen finns sanktioner i form av s.k. informationsförelägganden (jfr 24, 26 och 28 §§ den lagen). Marknadsföringslagens bestämmelser om marknadsstörningsavgift ska dock inte tillämpas i de fall som omfattas av paragrafen.

Av *andra meningen* följer att information enligt artikel 7 i EU-förordningen, i Konsumentverkets tillsyn över den information som näringsidkare ska tillhandahålla, ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Avgifter

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som omfattas av skyldigheterna enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen ska betala avgift för den nationella tillsynsmyndighetens verksamhet enligt denna lag.

Enligt bestämmelsen bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter. Paragrafen är utformad på motsvarande sätt som 4 kap. 21 § postlagen. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Bestämmelsen gör det möjligt att införa ett avgiftsuttag för att finansiera den nationella tillsynsmyndighetens verksamhet enligt 4 §. Skyldigheten att betala en avgift omfattar de tillhandahållare av pakettleveranstjänster som omfattas av skyldigheterna enligt artiklarna 4 och 5 i EU-förordningen.

Överklagande

10 § Den nationella tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I paragrafen regleras rätten att överklaga den nationella tillsynsmyndighetens beslut. Ordningen för överklagande är densamma som enligt 4 kap. 22 § postlagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2018/644

av den 18 april 2018

om gränsöverskridande paketleveranstjänster

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) De taxor som gäller för avsändare av mindre volymer av gränsöverskridande paket och andra postförsändelser, särskilt små och medelstora företag samt privatpersoner, är fortfarande förhållandevis höga. Detta har en direkt negativ inverkan på användare av gränsöverskridande paketleveranstjänster, framför allt i samband med e-handel.
- (2) I artikel 14 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) framhålls den betydelse som tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, såsom posttjänster, har för unionens gemensamma värden, och den roll som dessa tjänster spelar när det gäller att främja social och territoriell sammanhållning. Vidare anges att det behöver göras för att sådana tjänster utförs på grundval av principer och villkor som gör det möjligt för dem att fullgöra sina uppgifter.
- (3) I protokoll nr 26 om tjänster av allmänt intresse, som har fogats till fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och EUF-fördraget, framhålls dessutom att unionens gemensamma värden i fråga om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i den mening som avses i artikel 14 i EUF-fördraget inbegriper de skillnader i användarnas behov och preferenser som olika geografiska, sociala eller kulturella förhållanden kan leda till, en hög nivå av kvalitet, säkerhet och överkomlighet, likabehandling samt främjande av allmän tillgång och användarnas rättigheter.
- (4) Enligt artikel 169.1 och 169.2 a i EUF-fördraget ska unionen bidra till att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå genom åtgärder som beslutas enligt artikel 114 i EUF-fördraget.
- (5) Det finns grundläggande skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller de nationella tillsynsmyndigheternas befogenheter avseende marknadsövervakning och tillsyn över tillhandahållare av paketleveranstjänster. Till exempel kan vissa myndigheter med framgång begära att tillhandahållare lämnar relevant prisinformation. Förekomsten av sådana skillnader har bekräftats i ett gemensamt yttrande från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och Europeiska gruppen av tillsynsmyndigheter för posttjänster, som kom fram till att de nationella regleringsmyndigheterna behöver lämpliga rättsliga befogenheter att ingripa, och att sådana befogenheter inte verkar finnas i alla medlemsstater. Dessa skillnader leder till ytterligare administrativa bördor och efterlevnadskostnader för tillhandahållare av paketleveranstjänster som bedriver gränsöverskridande verksamhet. Dessa skillnader utgör därför hinder för gränsöverskridande tillhandahållande av paketleveranstjänster och har därmed en direkt inverkan på hur den inre marknaden fungerar.
- (6) På grund av post- och paketsektorns internationella karaktär är det viktigt att fortsätta att utveckla europeiska och internationella tekniska standarder till förmån för användarna och miljön samt för att utvidga marknadsmöjligheterna för företaget. Dessutom anmäler användare ofta problem med tjänstekvaliteten när de skickar, tar emot

⁽¹⁾ EUT C 34, 2.2.2017, s. 106.⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 mars 2018 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 12 april 2018.

eller returnerar gränsöverskridande paket. Det finns därför också behov av att ytterligare förbättra standarderna för tjänstekvalitet och driftskompatibiliteten för gränsöverskridande paketleveranstjänster. Dessa förbättringar bör ytterligare prioriteras i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG ⁽⁴⁾, genom Europeiska standardiseringskommittén (CEN) och på andra sätt. Större framsteg behövs också för att göra tjänsterna mer effektiva, med särskilt beaktande av användarnas intressen.

- (7) Standardisering av posttjänster och förbättring av tjänstekvaliteten till stöd för direktiv 97/67/EG är en strategisk prioritering för unionen som bör fortsättas. Teknisk standardisering är en förutsättning för att driftskompatibiliteten mellan de nationella näten ska kunna främjas och en effektiv samhällsomfattande tjänst ska kunna bibehållas. I augusti 2016 lämnade kommissionen in en fjärde standardiseringsbegäran till CEN i syfte att utarbeta ett arbetsprogram och tillhandahålla en slutlig rapport i augusti 2020 ⁽⁵⁾. Detta arbetsprogram bör särskilt beakta användarnas intressen och miljööverväganden samt effektivitet och bör bidra till inrättandet av en digital inre marknad för unionen.
- (8) Marknaden för gränsöverskridande paketleveranstjänster är mångfacetterad, komplex och konkurrensutsatt, med olika tillhandahållare som erbjuder olika tjänster och priser beroende på paketets vikt, storlek och format samt deras bestämmelseort, eventuella tilläggstjänster, såsom spårbarhetssystem, och antalet skickade paket. I flera medlemsstater är det inte tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster som har den största marknadsandelen på paketleveranstjänstemarknaden. Denna mångfald gör det svårt för konsumenter och användare att jämföra olika tillhandahållares paketleveranstjänster som erbjuds i fråga om kvalitet och priser, eftersom de ofta inte känner till att det finns olika paketleveransalternativ för liknande tjänster inom den gränsöverskridande e-handeln. Sådan information bör göras mer tillgänglig, särskilt för små och medelstora företag samt privatpersoner. Dessutom anger små och medelstora näringsidkare leveransproblem som ett hinder för gränsöverskridande försäljning.
- (9) För att förbättra gränsöverskridande paketleveranstjänster, särskilt för privatpersoner och mikroföretag och små företag, inbegripet de i avlägsna eller glest befolkade områden, samt för privatpersoner med funktionsnedsättning eller minskad rörlighet, är det nödvändigt att förbättra tillgången till och insynen i offentliggjorda prislister med taxor för en begränsad uppsättning gränsöverskridande paketleveranstjänster. Större prisinsyn och mer jämförbara priser för gränsöverskridande leveranstjänster i hela unionen bör uppmuntra till en minskning av orimliga skillnader mellan taxor, inklusive, i förekommande fall, omotiverade skillnader mellan inrikes och gränsöverskridande taxor.
- (10) Enstaka paketjänster ingår i de samhällsomfattande tjänsterna i alla medlemsstater och är också den tjänst som används oftast av privatpersoner och småföretag. Enhetstaxorna måste göras mer insynsvänliga och överkomliga om e-handeln ska kunna utvecklas ytterligare.
- (11) Många företag som säljer, tidigare sålde eller har försökt att sälja via e-handel anser att höga leveranskostnader i kombination med ett kostsamt förfarande för hantering av klagomål och garantiärenden är ett problem. Det behövs ytterligare åtgärder för att säkerställa att framför allt små och medelstora företag och privatpersoner i avlägsna områden kan dra full nytta av problemfria gränsöverskridande paketleveranstjänster som de har tillgång till och säkerställa att dessa tjänster är rimligt prissatta.
- (12) Med termen *tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster* avses postoperatörer som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster eller delar därav inom en särskild medlemsstat. Tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster som bedriver verksamhet i mer än en medlemsstat bör klassificeras som tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster enbart i den eller de medlemsstater där de tillhandahåller en samhällsomfattande posttjänst.
- (13) I nuläget regleras posttjänster genom direktiv 97/67/EG. I det direktivet fastställs gemensamma regler för tillhandahållande av posttjänster och samhällsomfattande posttjänster inom unionen. Det inriktar sig huvudsakligen, men inte uteslutande, på de nationella samhällsomfattande tjänsterna och tar inte upp tillsynen över tillhandahållare av paketleveranstjänster. Nationella tillsynsmyndigheter som utses av medlemsstater ska säkerställa att minimikraven för samhällsomfattande tjänster i det direktivet följs. Denna förordning kompletterar därför reglerna i direktiv 97/67/EG för gränsöverskridande paketleveranstjänster. Denna förordning påverkar inte de rättigheter och garantier som fastställs i direktiv 97/67/EG, inbegripet framför allt det fortsatta tillhandahållandet av samhällsomfattande posttjänster till användare.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna (EGT L 15, 21.1.1998, s. 14).

⁽⁵⁾ Kommissionens genomförandebeslut av den 1 augusti 2016 om en begäran om standardisering till Europeiska standardiseringskommittén avseende posttjänster och förbättringen av tjänstekvalitet till stöd för Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997.

- (14) Denna förordning ändrar inte definitionen av postförsändelse i artikel 2.6 i direktiv 97/67/EG eller den nationella rättens definition som baseras därpå.
- (15) Uppskattningsvis 80 % av adresserade paket som genereras av e-handeln i dag väger mindre än två kilogram och de behandlas ofta i postkedjan för brevörsändelser. Det saknas dock information om vikten på paket som levereras på annat sätt. Det är viktigt att dessa lättare försändelser omfattas av denna förordning.
- (16) Vid genomförandet av denna förordning är det viktigt att tydligt definiera paket, paketleveranstjänster och tillhandahållare av paketleveranstjänster, och att ange vilka postförsändelser som omfattas av dessa definitioner. Postförsändelser som är tjockare än 20 mm bedöms innehålla andra varor än brevörsändelser, oavsett om de hanteras av tillhandahållaren av samhällsomfattande tjänster eller inte. Postförsändelser som endast består av ett skriftligt meddelande bör inte omfattas av paketleveranstjänster. Denna förordning bör därför enligt konsekvent praxis omfatta paket som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde och som väger högst 31,5 kg, eftersom tyngre föremål inte kan hanteras av en genomsnittlig privatperson utan hjälpredskap och sådan verksamhet är en del av godstransport- och logistiksektorn.
- (17) Tillhandahållare av paketleveranstjänster som använder alternativa affärsmodeller, till exempel modeller som utgår från delningsekonomi och e-handelsplattformar, bör omfattas av denna förordning om de tillhandahåller minst ett led i postleveranskedjan. Insamling, sortering och utdelning, inklusive upphämtning, bör betraktas som paketleveranstjänster, även när de erbjuds av tillhandahållare av expressbuds- och kurirtjänster samt medaktörer enligt gällande praxis. Enbart transporter som inte sker i samband med något av dessa led bör inte omfattas av paketleveranstjänster, inte heller när de utförs av underleverantörer inom ramen för alternativa affärsmodeller eller på annat sätt, eftersom det i det fallet bör antas att verksamheten är en del av transportsektorn, såvida inte det aktuella företaget eller ett av dess dotterbolag eller anknutna företag omfattas av denna förordning på annat sätt.
- (18) Denna förordning bör inte tillämpas på företag som är etablerade i endast en medlemsstat och som har inhemska interna leveransnät endast för att utföra beställningar av varor som de själva har sålt enligt ett sådant köpeavtal i den mening som avses i artikel 2.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU^(f). Företag som också använder inhemska interna leveransnät för leverans av varor som sålts av tredje part bör omfattas av denna förordning.
- (19) Det bör fastställas en minsta uppsättning konfidentiella uppgifter som bör överföras till de nationella tillsynsmyndigheterna och förfaranden som myndigheterna följer för att säkerställa att de nationella operatörernas kommersiella karaktär respekteras, och säkra kanaler bör upprättas för deras överföring.
- (20) De nationella tillsynsmyndigheterna behöver ha kunskap och för statistikens skull ha information om tillhandahållare av paketleveranstjänster som är verksamma på marknaden på grundval av lämpliga tillståndsförfaranden eller andra lagstadgade krav. På grund av sektorns arbetsintensiva karaktär och för att begränsa den administrativa bördan för små tillhandahållare av paketleveranstjänster som är verksamma endast på en nationell eller regional marknad bör ett tröskelvärde på färre än 50 personer tillämpas, beräknat utifrån det antal personer som arbetade för tillhandahållaren av tjänster under det föregående kalenderåret och som var sysselsatta med tillhandahållandet av paketleveranstjänster i den medlemsstat där tillhandahållaren är etablerad, såvida inte tillhandahållaren är etablerad i mer än en medlemsstat. Detta tröskelvärde följer kommissionens rekommendation 2003/361/EG^(g), återspeglar sektorns arbetskraftsintensiva karaktär och inkluderar större delen av marknaden för paketleveranstjänster, i synnerhet i länder med små paketleveransvolym. Tröskelvärdet bör särskilt inbegripa personer som är sysselsatta med tillhandahållandet av paketleveranstjänster, till exempel heltids-, deltids- och visstidsanställda samt egenföretagare som arbetar för tillhandahållaren av paketleveranstjänster. Uppdelningar, som visar antalet personer efter anställningsstatus bör göras i enlighet med den berörda medlemsstatens nationella rätt. De nationella tillsynsmyndigheterna bör i vissa fall och med beaktande av särdragen i den berörda

(f) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUTL 304, 22.11.2011, s. 64).

(g) Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUTL 124, 20.5.2003, s. 36).

- medlemsstaten kunna sänka tröskelvärdet till 25 personer eller begära att tillhandahållaren av gränsöverskridande paketleveranstjänster i tröskelvärdet inbegriper heltids-, deltids- och visstidsanställda samt egenföretagare som arbetar för dess underleverantörer, i syfte att göra gränsöverskridande taxor och marknaden som helhet mer öppna för insyn.
- (21) Lämnande av uppgifter om antalet personer som arbetar för tillhandahållaren av paketleveranstjänster till den nationella tillsynsmyndigheten bör ske i enlighet med fastställd praxis för företags rapportering av statistik. Detta är viktigt för att kunna säkerställa att uppgifterna är jämförbara och samtidigt minimera den administrativa bördan för tillhandahållarna.
- (22) Den ort där en tillhandahållare är etablerad ska fastställas i enlighet med Europeiska unionens domstols rättspraxis. Om tillhandahållaren är etablerad på flera orter är det viktigt att fastställa den etableringsort varifrån den faktiska tjänsten tillhandahålls.
- (23) När tillhandahållare av paketleveranstjänster lämnar uppgifter till den nationella tillsynsmyndigheten bör det framgå av de uppgifter som avser paketleveranstjänster vilka led i postleveranskedjan (insamling, sortering, transport och utdelning) som tillhandahållaren utför, huruvida tjänsten omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, var tjänsten utförs geografiskt (regionalt, inrikes, gränsöverskridande), och huruvida tilläggs tjänster erbjuds.
- (24) Förteckningen över de postförsändelser som omfattas av åtgärder för prisinsyn bör begränsas för att underlätta jämförbarheten och minimera den administrativa bördan för tillhandahållare av gränsöverskridande paketleveranstjänster och nationella tillsynsmyndigheter. Tjänster som avser standardförsändelser och rekommenderade försändelser bör omfattas, eftersom de utgör grunden för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och med tanke på hur viktig spåringsfunktionen är för e-handeln, priserna för spårning och rekommenderade paket bör också ingå, oavsett om de omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller inte, så att jämförbarhet kan säkerställas i hela unionen. Fokus bör ligga på försändelser med lägre vikt, som utgör majoriteten av de postförsändelser som levereras av tillhandahållare av paketleveranstjänster, liksom på priserna för postförsändelser som är tjockare än 20 mm och som behandlas som brev. Endast enhetstaxor bör anges, eftersom det är de priserna som de minsta avsändarna betalar. De berörda postförsändelserna bör tydligt anges i en bilaga till denna förordning. Denna förordning ålägger inte tillhandahållare av gränsöverskridande paketleveranstjänster att erbjuda samtliga postförsändelser som anges i den bilagan. Tillhandahållarna av gränsöverskridande paketleveranstjänster bör själva tillhandahålla informationen om taxor för att säkerställa att den är korrekt. Taxorna bör offentliggöras av kommissionen på en särskild neutral och icke-kommersiell webbplats.
- (25) När de nationella tillsynsmyndigheterna objektivt bedömer de gränsöverskridande taxor som de anser behöver bedömas bör de grunda sig på faktorer som till exempel inrikestaxor och andra relevanta taxor för jämförbara paketleveranstjänster i avsändarmedlemsstaten och den mottagande medlemsstaten, eventuell tillämpning av en enhetlig taxa för två eller flera medlemsstater, bilaterala volymer, särskilda transport- eller hanteringskostnader andra relevanta kostnader och standarder för tjänstekvalitet, och när så är möjligt utan oproportionellt stora bördor den sannolika effekten av de tillämpliga gränsöverskridande taxorna på användare som är privatpersoner och små och medelstora företag, inbegripet de som bor eller är etablerade i avlägsna eller glesbefolkade områden, och på användare som är privatpersoner med funktionsnedsättning eller minskad rörlighet. Dessa enhetliga faktorer får kompletteras med andra faktorer som är särskilt relevanta för att förklara de berörda taxorna, till exempel huruvida taxorna omfattas av en specifik prisreglering enligt nationell lagstiftning eller huruvida missbruk av en dominerande marknadsställning har fastställts i enlighet med relevant tillämplig rätt. När de nationella tillsynsmyndigheterna kartlägger vilka gränsöverskridande taxor som ska bedömas kan de dessutom, enligt proportionalitetsprincipen och i syfte att minska den administrativa bördan för nationella tillsynsmyndigheter och tillhandahållare av paketleveranstjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, basera sin kartläggning på en objektiv filtermekanism för förhandsbedömning.
- (26) Enhetliga taxor för gränsöverskridande leveranser till två eller flera medlemsstater skulle kunna vara viktiga för att skydda regional och social sammanhållning. I det sammanhanget bör hänsyn tas till behovet av att främja e-handeln och erbjuda nya möjligheter för avlägsna eller glesbefolkade områden att delta i e-handel och stärka sina regionala ekonomier.
- (27) Betydande skillnader mellan inrikes och gränsöverskridande taxor för paketleveranstjänster bör motiveras av objektiva kriterier, såsom särskilda transport- eller hanteringskostnader eller andra relevanta kostnader. Den nationella tillsynsmyndigheten kan behöva inhämta information för bedömningen. Denna information, och eventuella motiveringar till de taxor som bedöms, bör lämnas till den nationella tillsynsmyndigheten på begäran.
- (28) För att säkerställa öppenhet i hela unionen bör en icke-konfidentiell version av varje nationell tillsynsmyndighets bedömning offentliggöras av kommissionen.

- (29) För att begränsa den administrativa bördan bör tillhandahållarna av paketleveranstjänster, de nationella tillsynsmyndigheterna och kommissionen överföra uppgifter elektroniskt, och framför allt tillåta användningen av elektroniska underskrifter, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 ⁽⁴⁾.
- (30) Eftersom marknaderna för paketleveranstjänster förändras snabbt bör kommissionen på nytt bedöma hur ändamålsenlig och effektiv denna förordning är, med beaktande av utvecklingen inom e-handeln, och bör regelbundet lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet. Rapporten bör vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag om översyn till Europaparlamentet och rådet. Rapporten bör utarbetas med medverkan av alla relevanta aktörer, inbegripet den europeiska kommittén för social dialog inom postsektorn.
- (31) Kommissionen bör bygga vidare på värdefull information från Europeiska gruppen av tillsynsmyndigheter för posttjänster, som består av företrädare för de nationella tillsynsmyndigheterna.
- (32) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter avseende att utarbeta ett formulär för inlämnandet av uppgifter från tillhandahållare av paketleveranstjänster till de nationella tillsynsmyndigheterna. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽⁵⁾.
- (33) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, och bör genomföras i enlighet med dessa rättigheter och principer.
- (34) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ⁽⁶⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 ⁽⁷⁾ tillämpas på behandlingen av personuppgifter inom ramen för denna förordning.
- (35) Medlemsstaterna bör fastställa bestämmelser om sanktioner för överträdelse av denna förordning och bör säkerställa att de genomförs. Sanktionerna bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (36) Eftersom målen för denna förordning nämligen att fastställa de rättsliga principer och regler som behövs för att förbättra tillsynen, förbättra insynen i taxor och inrätta vissa principer för gränsöverskridande paketleveranstjänster som bör stödja konkurrensen, med det slutliga målet att främja bättre gränsöverskridande paketleveranstjänster för användarna och därigenom också öka konsumenternas förtroende för gränsöverskridande e-handel, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av målens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och mål

Genom denna förordning fastställs följande särskilda bestämmelser för att främja bättre gränsöverskridande paketleveranstjänster, utöver de som fastställs i direktiv 97/67/EG:

- a) Tillsyn med avseende på paketleveranstjänster.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

- b) Insyn i taxor och bedömning av taxor för vissa gränsöverskridande paketleveranstjänster i syfte att fastställa vilka som är orimligt höga.
- c) Information till konsumenter från näringsidkare om gränsöverskridande paketleveranstjänster.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller definitionerna i artikel 2 i direktiv 97/67/EG och i artikel 2.1, 2.2 och 2.5 i direktiv 2011/83/EU. Utöver de gäller följande definitioner:

1. *paket*: annan postförsändelse än ett skriftligt meddelande som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde och som väger högst 31,5 kg.
2. *paketleveranstjänster*: tjänster som innefattar insamling, sortering, transport och utdelning av paket.
3. *tillhandahållare av paketleveranstjänster*: ett företag som tillhandahåller en eller flera paketleveranstjänster; med undantag av företag som är etablerade i endast en medlemsstat, som bara tillhandahåller inrikes paketleveranstjänster som en del av ett köpeavtal och som en del av detta avtal personligen levererar varor som omfattas av avtalet till användaren.
4. *underleverantör*: ett företag som utför insamling, sortering, transport eller utdelning av paket åt tillhandahållaren av paketleveranstjänster.

Artikel 3

Harmoniseringsnivå

Kraven i denna förordning är minimikrav som inte ska hindra någon medlemsstat från att bibehålla eller införa ytterligare nödvändiga och proportionella åtgärder för att få till stånd bättre gränsöverskridande paketleveranstjänster, förutsatt att dessa åtgärder är förenliga med unionsrätten.

KAPITEL II

TILLSYN

Artikel 4

Tillhandahållande av information

1. Alla tillhandahållare av paketleveranstjänster ska lämna följande information till den nationella tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där de är etablerade, såvida inte den nationella tillsynsmyndigheten redan har begärt och mottagit denna information:
 - a) Deras namn, rättsliga ställning och associationsform, registreringsnummer i ett handelsregister eller liknande register, registreringsnummer för mervärdesskatt, adress samt kontaktuppgifter till en kontaktperson.
 - b) Vad som kännetecknar de paketleveranstjänster som de erbjuder och om möjligt en detaljerad beskrivning av dem.
 - c) Deras allmänna villkor och bestämmelser för paketleveranstjänster, inbegripet information om förfaranden vid klagomål för användare och begränsningar av tillhandahållarens ansvar.
2. Tillhandahållare av paketleveranstjänster ska underrätta den nationella tillsynsmyndigheten om eventuella ändringar av den information som avses i punkt 1 inom 30 dagar.
3. Senast den 30 juni varje kalenderår ska samtliga tillhandahållare av paketleveranstjänster lämna följande information till den nationella tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där de är etablerade, såvida inte den nationella tillsynsmyndigheten redan har begärt och mottagit denna information:
 - a) Den årliga omsättningen för paketleveranstjänster för föregående kalenderår i den medlemsstat där de är etablerade, uppdelat på inrikes, inkommande och utgående gränsöverskridande paketleveranstjänster.
 - b) Antalet personer som under föregående kalenderår arbetade för dem och var sysselsatta med tillhandahållandet av paketleveranstjänster i den medlemsstat där de är etablerade, med uppgifter som visar antalet personer per anställningsstatus, och framför allt de som var heltids- eller deltidsanställda, tillfälligt anställda eller egenföretagare.

- c) Antalet paket som under det föregående kalenderåret behandlades i den medlemsstat där de är etablerade, uppdelat på inrikes, inkommande och utgående gränsöverskridande paket.
- d) Namnen på tillhandahållarens underleverantörer samt all information som innehas av dem om vad som kännetecknar de paketleveranstjänster som tillhandahålls av underleverantörerna.
- e) Alla offentliggjorda prislistor för paketleveranstjänster som gäller den 1 januari varje kalenderår, om de är tillgängliga.
4. Senast den 23 september 2018 ska kommissionen anta en genomförandeakt för att fastställa ett formulär för inlämnandet av den information som avses i punkterna 1 och 3. Genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som anges i artikel 12.
5. De nationella tillsynsmyndigheterna får införa informationskrav utöver dem som avses i punkterna 1 och 3 förutsatt att de behövs och är proportionella.
6. Punkterna 1–5 får inte tillämpas på tillhandahållare av paketleveranstjänster som under det föregående kalenderåret i genomsnitt sysselsatte färre än 50 personer som var sysselsatta med tillhandahållandet av paketleveranstjänster i den medlemsstat där tillhandahållaren är etablerad, såvida inte tillhandahållaren är etablerad i mer än en medlemsstat. En nationell tillsynsmyndighet får i detta tröskelvärdet på 50 personer inkludera de personer som arbetar för underleverantörer till tillhandahållaren av paketleveranstjänster.
7. Utan hinder av punkt 6 får en nationell tillsynsmyndighet begära den information som ska lämnas in enligt punkterna 1–5 från alla tillhandahållare av paketleveranstjänster som under det föregående kalenderåret i genomsnitt sysselsatte 25–49 personer om särdragen i den berörda medlemsstaten kräver detta och om detta behövs och är proportionellt för att säkerställa överensstämmelse med denna förordning.

Artikel 5

Insyn i gränsöverskridande taxor

1. Alla tillhandahållare av gränsöverskridande paketleveranstjänster, utom de som undantas i enlighet med artikel 4.6 och 4.7, ska förse den nationella tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där de är etablerade med en offentliggjord prislista med taxor som gäller den 1 januari varje kalenderår för leverans av enstaka postförsändelser som inte är ett skriftligt meddelande och som omfattas av de kategorier som förtecknas i bilagan. Dessa uppgifter ska lämnas senast den 31 januari varje kalenderår.
2. De nationella tillsynsmyndigheterna ska utan dröjsmål och senast den 28 februari varje kalenderår till kommissionen lämna in de offentliggjorda prislistor med taxor som har tagits emot i enlighet med punkt 1. Kommissionen ska offentliggöra dem på en särskild webbplats senast den 31 mars varje kalenderår och säkerställa att den särskilda webbplatsen är neutral och icke-kommersiell.

Artikel 6

Bedömning av gränsöverskridande taxor för enstaka paket

1. På grundval av de offentliggjorda prislistor med taxor som har mottagits i enlighet med artikel 5, ska den nationella tillsynsmyndigheten fastställa, för var och en av de enstaka postförsändelser som anges i bilagan, vilka gränsöverskridande taxor för paketleveranstjänster från en tillhandahållare i dess medlemsstat, som omfattas av en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och som den nationella tillsynsmyndigheten objektivt anser ska bedömas.
2. Den nationella tillsynsmyndigheten ska objektivt bedöma, i linje med principerna i artikel 12 i direktiv 97/67/EG, de gränsöverskridande taxor som har fastställts enligt punkt 1 för att fastslå vilka gränsöverskridande taxor som den anser vara orimligt höga. Vid bedömningen ska den nationella tillsynsmyndigheten särskilt beakta följande:
- a) Inrikestaxor och andra relevanta taxor för jämförbara paketleveranstjänster i avståndarmedlemsstaten och mottagar-medlemsstaten.
- b) Eventuell tillämpning av en enhetlig taxa för två eller flera medlemsstater.
- c) Bilaterala volymer, särskilda transport- eller hanteringskostnader, andra relevanta kostnader och standarder för tjänstekvalitet.
- d) Den sannolika effekten av de tillämpliga gränsöverskridande taxorna på användare som är privatpersoner eller små och medelstora företag, inbegripet de som bor eller är etablerade i avlägsna eller glesbefolkade områden, och på användare som är privatpersoner med funktionsnedsättning eller minskad rörlighet, om möjligt utan att medföra oproportionella bördor.

3. Utöver faktorerna i punkt 2 får den nationella tillsynsmyndigheten, när den anser att det behövs, också beakta särskilt följande:
- Huruvida taxorna omfattas av en specifik prisreglering enligt nationell lagstiftning.
 - Missbruk av en dominerande marknadsställning som har fastställts i enlighet med relevant tillämplig rätt.
4. Kommissionen ska fastställa riktlinjer för vilken metodologi som ska användas avseende de faktorer som anges i punkterna 2 och 3.
5. För den bedömning som avses i punkt 2 ska den nationella tillsynsmyndigheten, när den anser att det behövs, begära all ytterligare relevant information avseende dessa taxor som behövs för att göra bedömningen.
6. Den information som avses i punkt 5 ska lämnas till den nationella tillsynsmyndigheten inom en månad efter att begäran har mottagits, tillsammans med en eventuell motivering till de taxor som ska bedömas.
7. Den nationella tillsynsmyndigheten ska lämna sin bedömning till kommissionen senast den 30 juni det aktuella kalenderåret. Den nationella tillsynsmyndigheten ska dessutom lämna en icke-konfidentiell version av bedömningen till kommissionen.
8. Kommissionen ska offentliggöra den icke-konfidentiellaversionen av de nationella tillsynsmyndigheternas bedömning utan dröjsmål, dock senast inom en månad efter att den icke-konfidentiella versionen har mottagits.

Artikel 7

Information till konsumenter

Avseende avtal som omfattas av direktiv 2011/83/EU ska alla näringsidkare som med konsumenter ingår köpeavtal som inbegriper gränsöverskridande paketleveranser, om möjligt och i tillämpliga fall, innan avtal tecknas tillhandahålla information om valmöjligheter för gränsöverskridande leveranser inom ramen för det aktuella köpeavtalet och om avgifter som konsumenten ska betala för gränsöverskridande paketleveranser, samt i tillämpliga fall, information om näringsidkarens egna förfaranden för hantering av klagomål.

KAPITEL III

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 8

Sanktioner

- Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- Medlemsstaterna ska senast den 23 november 2019 till kommissionen anmäla de rättsakter de antar enligt punkt 1 och utan dröjsmål anmäla eventuella ändringar som rör dessa regler.

Artikel 9

Konfidentialitet

All konfidentiell affärsinformation som i enlighet med denna förordning tillhandahålls nationella tillsynsmyndigheter eller kommissionen ska omfattas av strikta sekretesskrav enligt tillämpliga bestämmelser i unionsrätt och nationell rätt.

Artikel 10

Tillämpning

Om inget annat särskilt föreskrivs i denna förordning påverkar tillämpningen av denna förordning inte sådan unionsrätt, och nationell rätt sådana lämpliga tillståndsförfaranden som är tillämpliga på tillhandahållare av paketleveranstjänster, sociala och arbetsrättsliga bestämmelser och krav på att lämna information till nationella tillsynsmyndigheter.

Artikel 11

Översyn

Senast den 23 maj 2020, och därefter vart tredje år, ska kommissionen lämna en utvärderingsrapport till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen och genomförandet av denna förordning, vid behov tillsammans med ett lagstiftningsförslag om översyn av den. Alla berörda aktörer bör involveras och informeras innan denna rapport utarbetas.

Kommissionen ska utvärdera åtminstone följande:

- a) Bidraget från denna förordning till förbättringen av gränsöverskridande paketleveranstjänster, inbegripet överkomligheten för små och medelstora företag och privatpersoner, särskilt de som bor eller är etablerade i avlägsna eller glesbefolkade områden, och huruvida insynen i gränsöverskridande taxor har ökat.
- b) Hur denna förordning inverkar på antalet gränsöverskridande paketleveranser och e-handeln, inbegripet information om leveransavgifter.
- c) I vilken utsträckning de nationella tillsynsmyndigheterna har haft svårigheter att tillämpa denna förordning, inbegripet en kvantitativ analys av de administrativa konsekvenserna.
- d) Framsteg som gjorts avseende andra initiativ för att fullborda den inre marknaden för paketleveranstjänster, och särskilt avseende framsteg på området för konsumentskydd och framtagande av standarder.

Artikel 12

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av den postdirektivkommitté som inrättats genom artikel 21 i direktiv 97/67/EG. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 13

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning ska tillämpas från och med den 22 maj 2018, med undantag för artikel 8 som ska tillämpas från och med den 23 november 2019.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 18 april 2018.

På Europaparlamentets vägnar
A. TAJANI
Ordförande

På rådets vägnar
L. PAVLOVA
Ordförande

BILAGA

Enstaka postförsändelser vars taxor, som har fastställts av tillhandahållare av paketleveranstjänster, omfattas av de prisinsynsåtgärder och den bedömning som föreskrivs i artiklarna 5 och 6:

- a) Ett standardbrev på 500 g (inrikes och inom unionen).
- b) Ett standardbrev på 1 kg (inrikes och inom unionen).
- c) Ett standardbrev på 2 kg (inrikes och inom unionen).
- d) Ett rekommenderat brev på 500 g (inrikes och inom unionen).
- e) Ett rekommenderat brev på 1 kg (inrikes och inom unionen).
- f) Ett rekommenderat brev på 2 kg (inrikes och inom unionen).
- g) Ett spårbart brev på 500 g (inrikes och inom unionen).
- h) Ett spårbart brev på 1 kg (inrikes och inom unionen).
- i) Ett spårbart brev på 2 kg (inrikes och inom unionen).
- j) Ett standardpaket på 1 kg (inrikes och inom unionen).
- k) Ett standardpaket på 2 kg (inrikes och inom unionen).
- l) Ett standardpaket på 5 kg (inrikes och inom unionen).
- m) Ett spårbart paket på 1 kg (inrikes och inom unionen).
- n) Ett spårbart paket på 2 kg (inrikes och inom unionen).
- o) Ett spårbart paket på 5 kg (inrikes och inom unionen).

De postförsändelser som anges i leden a–o ska uppfylla följande kriterier:

- a) Måtten för de postförsändelser som anges i leden a–i (brevprodukter) ska begränsas på följande sätt:

För längd, bredd och tjocklek tillsammans gäller 900 mm och maximimåttet ska vara högst 600 mm och minimimåttet ska vara mer än 20 mm.

- b) De paket som anges i leden j–o får inte vara mindre än den storlek som föreskrivs för de postförsändelser som anges i leden a–i.

Faktorer som ska beaktas vid tillhandahållande av information om taxor för leden a–o:

- (*) Taxorna för de olika postförsändelserna ska anges i enhetspris och får inte omfattas av några särskilda rabatter på grund av volym eller annan särskild behandling.
- (**) Storleken på taxorna, exklusive mervärdesskatt, ska lämnas till de nationella tillsynsmyndigheterna.
- (***) Tillhandahållare som erbjuder mer än en postförsändelse som uppfyller kriterierna ovan ska rapportera den förmånligaste taxan.
- (****) Taxorna ovan ska motsvara postförsändelser som levereras till adressatens hem eller andra lokaler i den mottagande medlemsstaten, eller till andra lokaler enligt adressatens begäran ifall en sådan taxa inkluderar den valmöjligheten utan extra kostnad.